

STANDARDY ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI TERAPEUTICKÉHO KOUČE

Asociace terapeutických koučů, z. s.

PREAMBULE

Tento dokument představuje závazný soubor norem, které definují kvalitativní parametry, metodické postupy a nezbytné odborné kompetence pro výkon profese pod hlavičkou Asociace terapeutických koučů, z. s. (dále jen „Asociace“). Standardy jsou plně v souladu se Stanovami a Etickým kodexem Asociace a slouží k zajištění maximální ochrany klienta a garantování vysoké odborné úrovně poskytovaných služeb. Každý terapeutický kouč, který je členem Asociace, se podáním své žádosti o členství zavazuje tyto standardy bezvýhradně dodržovat a uplatňovat ve své každodenní praxi.

I. ODBORNÁ KVALIFIKACE A VZDĚLÁVÁNÍ

Terapeutický kouč je vysoce kvalifikovaný profesionál, který v rámci své praxe cíleně a bezpečně propojuje strukturované techniky koučování s hlubinnými terapeutickými přesahy, čímž umožňuje klientovi dosáhnout trvalé změny na úrovni identity a vnitřních procesů.

1. Základní vzdělání: Terapeutický kouč je povinen doložit řádné ukončení komplexního výcviku v Terapeutickém koučinku v minimálním rozsahu 120 hodin, případně prokázat kombinaci akreditovaného kurzu koučování (dle standardů MŠMT či mezinárodních organizací) a odpovídajícího psychoterapeutického vzdělání či dlouhodobého výcviku.
2. Specializace a doplňkové metodiky: Pokud terapeutický kouč ve své praxi využívá specifické metody, jako jsou například Reborn Doll Therapy® nebo EMDR techniky, či souběžně aplikuje doplňující přístupy typu taneční terapie, kraniosakrální terapie či práce s tělem, je povinen vlastnit a na vyžádání Rady spolku doložit platný odborný certifikát potvrzující jeho způsobilost k výkonu dané metody.
3. Kontinuální odborný růst: Terapeutický kouč se zavazuje k neustálému zvyšování své odbornosti v minimálním rozsahu 20 hodin vzdělávání za kalendářní rok. Do tohoto limitu lze započítat odborné studium literatury, poslech profesních podcastů, účast na webinářích, konferencích či intervizních skupinách. Terapeutický kouč si o těchto aktivitách vede vlastní průběžnou evidenci, jejíž splnění potvrzuje čestným prohlášením a kterou je povinen předložit ke kontrole, pokud k tomu bude Asociací vyzván.

II. METODICKÝ STANDARD PROCESU A TECHNIKY ZMĚNY

Terapeutický kouč ve své praxi nepůsobí nahodile, ale vede každý proces přísně strukturovaně v souladu s metodickým rámcem Asociace, čímž zajišťuje prediktabilitu a bezpečnost celého procesu pro klienta.

1. Aplikace strukturálních modelů: Terapeutický kouč ovládá a dle aktuální situace klienta volí odpovídající modely řízení procesu. K základním dovednostem patří práce s modelem

GROW pro jasné definování cílů a akčních kroků, modely OSKAR či CLEAR pro orientaci na řešení a vztahy, a model 7P, který terapeutickému kouči slouží k hloubkové analýze kontextu klientovy situace.

2. Pokročilé techniky změny: Terapeutický kouč je kompetentní k bezpečnému využívání technik kognitivní restrukturalizace za účelem identifikace a transformace limitujících přesvědčení klienta. Dále terapeutický kouč aktivně pracuje s vnitřními zdroji klienta, využívá projektivní techniky, jako je role-playing, práce s metaforou či technika výměny židlí, a je schopen provázet klienta procesem škálování emocí pro lepší sebeuvědomění.
3. Stabilizační postupy: V případě, že v průběhu procesu dojde k silnému emočnímu zaplavení klienta, terapeutický kouč okamžitě aplikuje stabilizační techniky, zejména grounding (uzemnění) a řízená dechová cvičení, aby zajistil psychickou stabilitu klienta.

III. KOMPETENCE PRO VEDENÍ SEZENÍ

Terapeutický kouč je v průběhu každého sezení povinen uplatňovat klíčové kompetence, které tvoří základ profesionálního vztahu a efektivity práce.

1. Plná přítomnost a naslouchání: Terapeutický kouč udržuje stav plné přítomnosti, který mu umožňuje zachytit jemné verbální i neverbální signály klienta, přičemž se zdržuje jakýchkoliv vlastních soudů, interpretací či nevyžádaných rad.
2. Jazyková citlivost a čistý jazyk: Terapeutický kouč využívá tzv. čistý koučovací jazyk, pracuje s otevřenými otázkami typu „jak“ a „co“ a důsledně se vyhýbá sugestivním otázkám nebo tázání se slovem „proč“, které by v klientovi mohlo vyvolat pocity defenzivy.
3. Backtracking a kontraktování: Terapeutický kouč pravidelně využívá techniku shrnování (backtracking) k ověření, zda rozumí klientovu vnitřnímu světu shodně s klientem. Každá spolupráce, kterou terapeutický kouč započne, musí být podložena jasným vymezením cílů, rolí a rozdělením odpovědnosti mezi koučem a klientem.

IV. BEZPEČNOST KLIENTA A ROZPOZNÁNÍ LIMITŮ PRAXE

Terapeutický kouč nese plnou odpovědnost za etickou bezpečnost procesu a je povinen striktně dodržovat hranici mezi rozvojovým poradenstvím a klinickou léčbou duševních poruch.

1. Detekce kontraindikací a triáž: Terapeutický kouč je povinen během celého procesu aktivně sledovat symptomy, které by mohly indikovat klinický stav (např. závažná traumata, závislosti, psychózy či těžké deprese). V případě zjištění takových indikací terapeutický kouč rozpoznává limity své odbornosti a je povinen spolupráci bezpečně ukončit.
2. Povinnost odborného odkázání: Pokud téma klienta překračuje kompetenční rámec terapeutického kouče, terapeutický kouč je povinen klienta informovat a doporučit mu péči odpovídajícího klinického odborníka, jako je psycholog nebo psychiatr.

3. Krizová intervence: Terapeutický kouč je vyškolen v základech první psychické pomoci a v případě náhlé krize klienta během sezení postupuje tak, aby klienta stabilizoval a zajistil jeho bezpečnost.

V. PROFESNÍ HYGIENA, ETIKA A SANKCE

Dodržování těchto standardů je nezbytnou podmínkou pro vznik a trvání členství v Asociaci.

1. Povinná supervize: Terapeutický kouč je v rámci prevence syndromu vyhoření a zajištění kvality své práce povinen absolvovat minimálně jednu hodinu odborné supervize na každých 50 hodin přímé práce s klienty.
2. Etická integrita a mlčenlivost: Terapeutický kouč zachovává absolutní mlčenlivost o všech informacích, které se o klientovi dozví. Jakékoliv jednání, které je v rozporu s těmito Standardy nebo Etickým kodexem, je považováno za závažné porušení členských povinností.
3. Důsledky porušení: Nedodržení těchto standardů opravňuje Radu spolku k zahájení disciplinárního řízení, které může v souladu se Stanovami vyústit ve výtku, pozastavení členství nebo vyloučení terapeutického kouče z Asociace.

Tyto Standardy odborné způsobilosti terapeutického kouče byly schváleny Radou spolku Asociace terapeutických koučů, z. s. a jsou závazné pro všechny členy.